

Zadání úkolů a pravidla jejich prezentace

DŮLEŽITÉ! Všechny texty psané v kursu SOC 132 budou mít standardní formát a profesionálně dodrženy rozměr. Budou psány buď na psacím stroji, nebo procesorem WORD anebo WINTEXT 602, fond Arial CE 11 b., řádkování dvojitě. Přípustná odchylka od zadaného počtu řádků je nanejvýše + - 10%. S výjimkou příbuzenské sítě, která bude zpravidla kreslena ručně.

1. týden

Po přečtení článku Petra Příhody ke krizi rodiny rozlište v jeho textu 5 až 8 základních tezí, napište je a očísľujte.

nejvýše 10 řádků

Podle svého názoru položte klíčovou otázku o jakémkoli námětu, který si vyberete z oblasti, jež by v nejširším pojetí mohla pokrývat sociologie rodiny. Zvolte si příleňavý název.

5 až 10 řádků

2. týden

Po přečtení první kapitoly Možného *Sociologie rodiny* porovnejte Vaši rodinu se znaky, jež jsou tam uváděny jako charakteristické pro přechod od rodiny tradiční k rodině moderní. Napište krátký esej *Naše rodina v dimenzí tradiční-moderní*. Vaší rodinou se tu myslí buď rodina v domácnosti, ve které dnes žijete, anebo rodina v domácnosti, ve které jste vyrůstal (Vaše rodina původu), anebo i jiná konkrétní rodina vámi volně vybraná (kterou ovšem musíte důvěrně znát).

50 řádků

3. týden

Sestavte a nakreslete příbuzenskou síť vlastní rodiny

1 list libovolného formátu

9. týden

- Napište odborný komentář k tomuto textu:

"Ženy by se měly vymknout z dvojitěho tlaku provdat se a mít děti a zároveň cítit, že "promarňují své vzdělání" či se jinak "nerealizují", když se věnují celodenní péči o dítě. V minulosti byla rodina ženským údělem, dnes může být její volbou. Jenom ty, které chtějí věnovat několik let svého života tomuto poslání, by o něm měly vážně uvažovat; pokud se pro ně rozhodnou, mělo by se jim dostat uznání za to, že se ujaly jednoho z nejvýznamnějších úkolů pro budoucnost své společnosti." (Pringle 1978, dle [Goldthrope 1986:53] v Možný 1999a, :1

40 řádků

11. týden

Na základě studia v kursu napište buď esej *Česká rodina v sociální transformaci*, zabývající se tím, jak reagovala česká rodina na změnu dominance sociálního a ekonomického kapitálu a jak se změnila v posledním desetiletí (literatura Možný: *Proč tak snadno...*) nebo esej *Současné alternativy reprodukčních strategií* na téma, jaké sňatkové a reprodukční strategie vyvinula česká populace v posledním desetiletí (literatura Bourdieu)

90 řádků

Pracovní vymezení základních útvarů odborného sdělování

Teze – tvrzení, formulované zpravidla v jedné větě oznamovací. V tradicích empirické vědy měla z něho měla být vydedukovatelná specifitější tvrzení, která lze pozorováním falsifikovat, nebo by mělo být samo přímo falsifikovatelné.

Klíčová otázka – je taková otázka, na kterou dosud neznáme odpověď, ačkoli na jejím správném zodpovězení velmi záleží. Formulována je zpravidla jako jedna věta tázací, kterou však často obklopuje několik vět oznamovacích, specifikujících její východiska a kontext.

Příbuzenská síť – zobrazuje se vesměs ve formě grafu, který spojnícemi mezi osobami v síti zahrnutými (označenými jmény a/nebo příjmeními) označuje formu jejich příbuzenského vztahu a vertikální hierarchizaci jejich generační příslušnost. Vychází z tradice klasického rodokmenu anebo stromu rodu, jak si je nechávaly kreslit už staré šlechtické rodiny.

Odborný komentář – se explicitně vztahuje k nějaké informaci anebo k nějaké hypotéze, tezi, vysvětlení anebo i k jinému komentáři. S použitím ověřených informací, odkazem na jiné teze, vysvětlení či hypotézy, případně i jiné odborné komentáře (pozor! pečlivě citovat) formuluje vlastní názor, podporuje, opravuje či polemizuje s tím, co je předmětem komentáře.

Odborný esej – je nejvolnějším útvarem ze všech odborných textů. Může být krátký jen několik stran, ale může nabýt i povahy rozsáhlého textu publikovaného samostatně jako kniha. Vědecké stati či monografie se podobá tím, že dodržuje obecná pravidla vědeckého textu (informativní bohatost, korektní reprodukce a citace zdrojů, explicitní logika vysvětlení, respekt k faktům, které nepodporují nabízené vysvětlení a k odlišným vysvětlením ...), liší se od nich tím, že může nabízet i vysvětlení, která nebyla testována (ale testovatelná, i když ne dnes, v principu jsou) prezentuje originální autorova pozorování, doložitelná referencí ke zkušenosti čtenáře, a zejména vyjadřuje i hodnotové stanovisko autora a jeho postřehy či úvahy, jež často též usilují o originalitu. Není v ní vyloučeno obrazné vyjádření a použití metafor. Může usilovat i o to, aby zaujal svou formou – aspiruje často na to, aby čtenáři přinesl estetické uspokojení.

Odborný esej je nejnáročnější, jen zřídka užívaná forma vědecké komunikace; ve své nejjednodušší podobě, jakým je studentský esej, neurčený k publikaci a výrazně popisný, je však naopak asi nejprodukovanějším textem odborného diskursu.

*Četbou se stáváme celými lidmi, diskusí pohotovými lidmi, psaním
přesnými lidmi.*

Sir Francis Bacon [1561 –1626]